

INDRE ØSTFOLD
KOMMUNE
- på kornet

Årsplan 2026

Løkenskogen barnehage

En barnehage med fokus på natur og friluftsliv

Innhold

Om barnehagen.....	3
Kontaktinformasjon.....	3
Oppvekst - den viktigste veksten	4
Medvirkning og danning.....	5
Fagområder i Rammeplanen	6
Bærekraftig utvikling	6
Livsmestring og helse	6
Helsefremmende barnehage.....	7
Omsorg	8
Lek	8
Læring.....	8
Vennskap og fellesskap	9
En barnehage med fokus på natur og friluftsliv	9
Kommunikasjon og språk – ASK for alle	10
Hund som miljøskaper i barnehagen	11
Overgang fra hjem til barnehage	12
Samarbeid med foresatte.....	12
Overganger innad i barnehagen.....	13
Overgang fra barnehage til skole	13
Dokumentasjon og vurdering av pedagogisk arbeid.....	14
Progresjon	14
Digital praksis	14

Om barnehagen

Løkenskogen barnehage ble bygget i 2024. Barnehagen er plassert på Bråtan i Askim, omgitt av skog, jorder og boligområder.

Rammeplanen for barnehager er en forskrift til barnehageloven og er styrende for arbeidet vårt. Årsplanen skal beskrive hvordan vi skal oppfylle Rammeplanen og nå målene for Indre Østfold kommune sine barnehager.

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, samt fremme læring og danning. Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset det enkelte barn og barnegruppen. Barnets beste skal alltid være et overordnet mål.

I Indre Østfold kommune har vi et tverrfaglig samarbeid med flere andre enheter slik som skole, barnevern, helsestasjonen, pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT), enhet for spesialpedagogisk hjelp (ESP) og fysio- / ergoterapitjenesten. Videre samarbeider vi med andre instanser ved behov. Det kan for eksempel være Habiliteringstjenesten for barn og unge (HABU).

Kontaktinformasjon

Løkenskogen barnehage	Kontaktinfo
Hovednummer til barnehagen	Tlf. 40 03 90 18
Enhetsleder Elisabeth Jakobsen	Tlf. 97 04 39 32 elisabeth.jakobsen@io.kommune.no
Solgløtt	Tlf. 45 73 73 35
Himmelblå	Tlf. 96 94 96 82
Bekken	Tlf. 94 02 27 90
Knausen	Tlf. 47 46 75 05

Oppvekst - den viktigste veksten

Indre Østfold kommune har som mål at barn opplever inkluderende fellesskap som fremmer helse, trygghet, trivsel og læring, samt sørge for at barn og familier som trenger ekstra bistand får dette tidligst mulig, slik at de blir i stand til å mestre livet mest mulig på egenhånd. Alle barn har rett til et inkluderende fellesskap.

Menneskesyn: Vår grunnholdning er at alle mennesker er likeverdige og unike. Vi tror på det kompetente barnet og vi skaper muligheter gjennom å gi barnet tid til å utvikle seg i sitt eget tempo. Barn har en iboende kraft til å utforske verden og er aktive deltakere eget liv. Barndommen har egenverdi og er ikke et venterom på vei til det voksne liv.

Læringssyn: Vårt læringssyn er preget av et sosiokulturelt syn hvor vi tenker at barn lærer best gjennom interaksjon og samhandling med omgivelsene. Barna lærer gjennom å bruke kroppen og alle sansene sine, og læring skjer i alle typer aktiviteter og samspill. Det fysiske miljøet, organisering av dagen og aktiviteter i barnehagen har betydning for hva og hvordan barn lærer.

Medvirkning og danning

I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforsking skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer (Rammeplanen kap. 3 – Barnehagens formål og innhold).

Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov. Også de yngste barna og barn som kommuniserer på andre måter enn gjennom tale, har rett til å gi uttrykk for sine synspunkter på egne vilkår. Barnehagen må observere og følge opp alle barns ulike uttrykk og behov (Rammeplanen kap. 4 – Barns medvirkning).

Dette betyr det for oss og slik jobber vi

Måten personalet møter barna på, påvirker de mulighetene barnet har til aktivt å forsøke å påvirke verden omkring seg. Barnet kan ta initiativ som blir sett eller ikke sett. Barnet kan oppleve sorger og frustrasjoner som blir sett eller ikke sett. Barnet kan skape teorier om verden og fenomener i verden sammen med sine venner, som blir sett eller ikke sett. Hvordan hvert enkelt barn opplever seg selv som en som har mulighet til å påvirke sine omgivelser ved å være til stede, er opp til omgivelsene.

<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/stottemateriell-til-rammeplanen/pedagogisk-dokumentasjon/ped-dok-didaktisk-perspektiv/barns-medvirkning/>

Omgivelsene – det er oss. Vi sikrer barns medvirkning gjennom å være sensitive ovenfor alle barns uttrykk. Ved å være større, sterkere, klokere og gode omsorgspersoner, gir vi barna muligheten til medvirkning tilpasset deres alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov.

Pedagogisk dokumentasjon og prosjektarbeid henger nøye sammen med barns medvirkning og FNs barnekonvensjon. Pedagogisk dokumentasjon setter barns medvirkning i planleggingsarbeidet i system, og oppmuntrer til en nysgjerrighetskultur der utforsking er en sentral vei til læring. Pedagogisk dokumentasjon brukes for å se hva barna er opptatt av, for å forstå deres strategier for læring og som grunnlag for å drive prosjektarbeid i barnehagen.

I rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (2017), kapittel 8 (Barnehagens arbeidsmåter), står det at «*personalet skal ta utgangspunkt i barnas erfaringer, interesser, synspunkter og initiativ i barnehagens daglige arbeid og ved valg og gjennomføring av temaer og prosjekter*». Prosjektarbeid er et prosessorientert arbeid som tar utgangspunkt i et tema eller et fenomen som barna er opptatt av. Hensikten er å skape møteplasser for utforskning, fordypning og forståelse.

Fagområder i Rammeplanen

De syv fagområdene i «Rammeplanen for barnehagen» tar utgangspunkt i barnas interesser i barnehagealder. Vi jobber tverrfaglig med prosjekter gjennom hele året og her trekkes de forskjellige fagområdene naturlig inn.

- ✓ Kommunikasjon, språk og tekst
- ✓ Kropp, bevegelse, mat og helse
- ✓ Kunst, kultur og kreativitet
- ✓ Natur, miljø og teknologi
- ✓ Antall, rom og form
- ✓ Etikk, religion og filosofi
- ✓ Nærmiljø og samfunn

Personalet tar i bruk varierte arbeidsmetoder som tilpasses enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet. Valg av arbeidsmåter gir muligheter for å gjøre barnehagens innhold spennende og variert. Arbeidsmåtene kan bidra til å skape engasjement, interesse og motivasjon og gir muligheter for å tilføre nye erfaringer og opplevelser i barnehagen (Rammeplanen kap. 9 – Barnehagens fagområder).

Bærekraftig utvikling

Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Bærekraftig utvikling omfatter natur, økonomi og sosiale forhold og er en forutsetning for å ta vare på livet på jorden slik vi kjenner det. Barnehagen har derfor en viktig oppgave i å fremme verdier, holdninger og praksis for mer bærekraftige samfunn (Rammeplan kap. 1 – Barnehagens verdigrunnlag).

Dette betyr det for oss og slik jobber vi

Vi vil være med å legge grunnlaget for en etisk tenkning hos barna slik at de evner å vise solidaritet og behandle alt rundt seg på en slik måte at det ikke ødelegges for kommende generasjoner. Vi ønsker å bidra til at barna blir glade i naturen og at vi sammen reflekterer rundt naturens mangfold.

- ✓ Vi gir barna gode naturopplevelser og kunnskap om hvordan vi kan ta vare på naturen.
- ✓ Vi høster det naturen har å by på av mat og naturmaterialer og bruker det gjennom året.
- ✓ Vi bestreber oss på å få så lite matsvinn som mulig.
- ✓ Vi kildesorterer mat, papp-/ papir, plast, glass og metall, samt elektronisk avfall.
- ✓ Vi arrangerer Rusken-aksjon før 17.mai.

Livsmestring og helse

Barnas psykiske og fysiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Barnehagen skal være en arena for daglig fysisk aktivitet og samtidig gi rom for hvile. Barnehagen skal bidra til at barna utvikler matglede og sunne helsevaner (Rammeplanen kap. 1 – Barnehagens verdigrunnlag).

Psykososialt barnehagemiljø

Barnehagen har en plikt til å sikre at barnehagebarna har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø, jfr. barnehagelovens kapittel 8. En viktig faktor i dette arbeidet, er å vurdere hva som er til «barnets beste», en såkalt barnets-beste-vurdering. FNs konvensjon om barnets rettigheter (FNs barnekonvensjon) slår blant annet fast at:

Ved handlinger og i avgjørelser som gjelder barn, skal det som er det beste for barnet vurderes særskilt og være et grunnleggende hensyn.

En viktig side av utredningen i saker som gjelder barn, er å klargjøre hva barna mener. Barns mening kan bidra til å klargjøre hva som er det beste for barna det gjelder.

I arbeidet med psykososialt barnehagemiljø betyr dette at alle våre handlinger og vurderinger skal gjøres ut fra det vi vurderer som det beste for barnet, samt at barnet skal få mulighet til å uttrykke seg om sin opplevelse.

Personalet kjenner lovverket og følger handlingsplan for å sikre alle barn et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø.

Helsefremmende barnehage

Mat og måltider

Løkenskogen barnehage er en fullkostbarnehage. Det innebærer at barna får servert tre måltider i løpet av dagen hvis de er til stede ved alle måltidene. Vi følger de nasjonale retningslinjene for mat og måltider i barnehagen.

Bursdagsmarkeringer

Vi markerer barnas bursdager sammen med barn og ansatte på den aktuelle avdeling. Det vil være variasjoner fra avdeling til avdeling hvordan de markerer det, men barnet er alltid i fokus.

Vi ønsker ikke at det blir tatt med noe spiselig hjemmefra. Vi markerer heller ikke bursdagene med noe spiselig, da vi ønsker at fokuset skal være på bursdagsbarnet. Invitasjoner til bursdagsfeiringer skal ikke deles ut i barnehagen.

Mange barn har matallergier og andre hensyn som må ivaretas ved servering av mat og for at også markering av bursdager skal bli et likeverdig tilbud til alle barn velger vi å ikke ha fokus på mat. De nasjonale retningslinjene for mat og måltider i barnehagen er tydelige på at det skal serveres mindre sukker i barnehagen. Det kan allikevel bli servert kaker i barnehagen ved anledninger som for eksempel jul- og sommerfester.

Omsorg

I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring (Rammeplanen kap. 3 – Barnehagens formål og innhold).

Dette betyr det for oss og slik jobber vi

Personalet i barnehagen er profesjonelle omsorgsgivere. Omsorg er et samlebegrep som inneholder mange elementer. Vi snakker om fysisk omsorg som også innebærer behovet for ro og hvile. En annen type omsorg, er at vi sørger for at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og trivsel i barnegruppa. Vi er vi rollemodeller og er bevisste på at barna speiler seg i sine omsorgspersoner. Omsorgsbegrepet innebærer også at vi støtter og oppmuntrer barna til å vise omsorg for andre og til selv å kunne ta imot omsorg.

Lek

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek – alene og sammen med andre (Rammeplanen kap. 3 – Barnehagens formål og innhold).

Dette betyr det for oss og slik jobber vi

Barnekonvensjonens artikkel 31 gir alle barn rett til lek. Det betyr at vi legger til rette for lek gjennom å skape møteplasser ut fra barnas interesser og behov for utvikling, både ute og inne. Møteplasser kan være tilrettelagte møteplasser hvor barn og voksne møtes om noe felles, som for eksempel spennende materialer. Det kan også være møteplasser som plutselig oppstår, som for eksempel når vi møtes ved en vanddam som nylig har oppstått fordi det regner.

Læring

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring (Rammeplanen kap 3 – Barnehagens formål og innhold).

Dette betyr det for oss og slik jobber vi

Leken er barnehagens viktigste læringsarena. I leken lærer barna alt de trenger som grunnlag for videre læring i livet, slik som sosial kompetanse, turtaking, konsentrasjon og motorikk for å nevne noe. Barna undersøker, oppdager og forstår sammenhenger. De utvider perspektivene sine og får ny innsikt. Personalet observerer og reflekterer aktivt rundt barns læringsmiljø. Barnas interesser og spørsmål danner grunnlaget for et aktivt og utviklende læringsmiljø – barna er medskapere i egen hverdag. Hverdagsaktiviteter som måltider, overganger, samlinger og hverdagssamtaler er også viktige læringsarenaer for barna.

Vennskap og fellesskap

I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap (Rammeplanen kap. 3 – Barnehagens formål og innhold).

Dette betyr det for oss og slik jobber vi

- ✓ Vi deler barnegruppene i mindre grupper. Dette hjelper oss til å fange opp alle barns uttrykk, både verbale og kroppslige.
- ✓ Sammen med barna, snakker vi om vennskap, hvordan vi skal være mot hverandre og belyser andres gode egenskaper og handlinger.
- ✓ Vi har fokus på at barnehagens lek- og læringsmiljø skal være inkluderende og sikre at alle får oppleve å være en del av fellesskapet, uavhengig av funksjonsnivå.

En barnehage med fokus på natur og friluftsliv

Opplevelser og erfaringer i naturen kan fremme forståelse for naturens egenart og barnas vilje til å verne om naturressursene, bevare biologisk mangfold og bidra til bærekraftig utvikling. Barnehagen skal bidra til at barna blir glade i naturen og får erfaringer med naturen som fremmer evnen til å orientere seg og oppholde seg i naturen til ulike årstider.

Barnehagen skal legge til rette for at barna kan få et mangfold av naturopplevelser og få oppleve naturen som arena for lek og læring (Rammeplanen kap. 9 – Barnehagens fagområder. Natur, miljø og teknologi).

Løkenskogen barnehage er en temabarnehage med ekstra stort fokus på natur og friluftsliv. For oss handler dette om de nære, enkle og hverdagslige møtene med naturen. Studier viser at barn som bruker mer tid utendørs har bedre fysisk og psykisk helse, er mer kreative, har mer kunnskap om miljøet og har bedre sosiale evner. Til tross for alle fordelene er det stadig flere barn og unge som tilbringer mindre tid ute i naturen (Norsk Friluftsliv. Natur og friluftsliv i barnehagen).

Dette betyr det for oss og slik jobber vi

I Løkenskogen barnehage er vi ute hver dag, uansett vær. Utemiljøet og naturen er en del av vårt leke- og læringsmiljø og personalet legger til rette for å skape magiske møter og felles opplevelser gjennom uteaktivitet året rundt.

Gjennom turer ut av barnehagen vil barn oppleve mestring. Det handler om å la barna få lov å teste egne grenser og utforske metoder for, for eksempel klatring og bevegelse på ujevnt og glatt underlag, samt kjenne på og sanse naturens ulike teksturer, som vil variere med årstidene. Et eksempel kan være at barna får erfaring med hvordan overflaten på liten fjellknaus forandrer seg gjennom året. Den vil være glatt når det regner eller er is og tørr og varm når det er sol og sommer. Gjennom å la barna utforske, gir vi de mulighet til å skaffe de seg erfaringer, ferdigheter og kunnskap. Erfaringer og kunnskaper barna tilegner seg ute i naturen er med på å styrke motorikken, samt barnas evne til å vurdere risiko.

Risikolek er bra for barns psykiske helse. Med risikolek mener vi at barn må få lov til å teste egne grenser ved å klatre så høyt de selv ønsker, løpe så fort de ønsker og balansere på ulike elementer uten at personalet stopper de. Det vil alltid være en risiko for å skade seg, men det å skade seg og

oppdage at det går bra og at sår gror er viktige erfaringer å ha med seg. Naturen og naturopplevelser er med på å skape robuste barn som tåler å utfordre seg selv og som utvikler selvstendighet og evnen til å ta egne vurderinger.

Turer ut av barnehagen kommer det til å være mange av og det er viktig å huske på at det ikke er lengden på turen som er viktig, men hvilke opplevelser det gir barna. Barna våre vil gå på turer tilpasset deres alder og funksjonsnivå. Noen ganger går vi turer hvor barna får grovmotoriske utfordringer med å bevege seg i terrenget, mens andre ganger går vi på tur rett utenfor gjerdet for å plukke blomster eller studere småkryp. Alle turer er like viktige i vår hverdag. Vi ønsker å bidra til at barna lærer hvordan naturen fungerer og at det er viktig å ta være på alt som kryper og går, samt planter, trær, sopp, mose og liknende.

Mål for personalet

- ✓ Vi er aktive, tilstedeværende, støttende og oppmuntrende ansatte som bruker naturen til lek, læring og undring sammen med barna.
- ✓ Vi tilrettelegger, veileder og støtter risikolek.
- ✓ Vi legger til rette for ulike naturopplevelser ute og inne, på barnehagens område og utenfor gjerdet.

Mål for barna

- ✓ Barna skal få gode opplevelser med friluftsliv året rundt, ved å være ute uansett vær.
- ✓ Barna skal få kjennskap til naturen og dens arts mangfold, samt oppleve og utforske naturen og naturens mangfold på egne premisser.
- ✓ Barna skal utvikle respekt og forståelse for hvordan vi tar vare på naturen.

Kommunikasjon og språk – ASK for alle

Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og helhetlig språkutvikling (Rammeplanen kap. 9 – Barnehagens fagområder. Kommunikasjon, språk og tekst).

Dette betyr det for oss og slik jobber vi

Vi er opptatt av at alle barn har et språk og kommuniserer på sin måte. Barn kommuniserer mye gjennom kroppsspråk. Noen barn har et verbalspråk, mens andre barn trenger alternativt supplerende kommunikasjon (ASK), for å kunne gjøre seg forstått.

Erfaring viser at barn som kan snakke flere språk, også har godt utbytte av å formidle gjennom norsk med tegnstøtte eller ved bruk av symboler for å gjøre seg forstått. Vi er opptatt av at alle barn skal ha muligheten til å uttrykke sine meninger og behov. Vi legger derfor til rette for at alle barn får mulighet til å kommunisere gjennom bruk av norsk med tegnstøtte eller ved bruk av symboler. Denne tilretteleggingen er viktig for alle barn, slik at vi kan kommunisere på tvers av flerspråklighet og funksjonsnedsettelse.

Vi tilstreber et rikt og variert hverdagsspråk. Vi er opptatt av å benevne objekter på flere språk, slik at alle barn får muligheter for å styrke begrepsapparatet sitt, uavhengig av hvilken kommunikasjonsform barna bruker. Vi bruker rim, regler og sang aktivt som språkstimulerende verktøy for alle aldersgrupper.

Arbeidet med språk og kommunikasjon handler om å åpne opp for undring og refleksjon og legge til rette for at barn kan bruke og utvide språket sitt i samhandling med andre. Det handler om å stille åpne spørsmål, som krever noe annet enn ja-og-nei-svar. Slike hverdagssamtaler foregår naturlig i samhandlingen mellom oss og barna. Turer ut av barnehagen er en av flere arenaer for disse hverdagssamtalene.

Forskning viser også at bruk av litteratur i tidlig alder har betydning for senere lese- og skrive kompetanse. Vi har en kritisk holdning til valg av barnelitteratur. Vi bruker bøker og fortellinger som grunnlag for samtaler og aktiviteter i hverdagen.

Hund som miljøskaper i barnehagen

Forskning viser at dyreassisterte aktiviteter kan bidra til å styrke barns selvfølelse og mestring, bidra til økt motivasjon, samt fremme omsorgsevne og empati i mennesker. Videre er det forsket på at nærvær av hund kan virke beroligende, øke konsentrasjonsevnen og hindre generell rastløshet og uro (dyrebaromsorg.no).

I Løkenskogen barnehage får små grupper av barn være med på aktiviteter sammen med Elisabeth og Senja. Foreldrene må gi skriftlig samtykke til dette. I 2025 vil vi ha fokus på språk, kommunikasjon og tekst i aktivitet sammen med Senja.

Senja og Elisabeth er sertifisert innenfor dyreassistert pedagogikk (DaPe). Senja er sertifisert skolehund og er godkjent for oppdrag. Dette innebærer blant annet at:

- Senja har bestått egnethetsvurdering hos Dyrebar Omsorg og praktisk prøve innenfor dyreassistert pedagogikk (utdannet skolehund). Hun må resertifiseres annenhvert år.
- Elisabeth har utdanning (15 stp) innen dyreassisterte intervensjoner med hund.
- Vi følger Lov om dyrevelferd § 6 som sier at dyr skal bli ivaretatt av tilstrekkelig og faglig kompetent personell.

Overgang fra hjem til barnehage

Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære (Rammeplanen kap. 6 - Overganger).

Det er lett å forstå at overgangen fra å være hjemme med mamma og pappa, til å gå i barnehagen samme nemd mange nye mennesker, er omfattende for et lite barn. Og fordi barns nervesystem ikke er ferdig utviklet, blir de mye mer urolige av overgangssituasjoner enn oss voksne (Brandtzæg, Torsteinson og Øiestad, 2021, s. 100).

Dette betyr det for oss og slik jobber vi

Vi vet at den første tiden i barnehagen kan være tøff både for barn og foreldre, samt at forskning påpeker viktigheten av å bruke tid på tilvenning, både av foresatte og personalet i barnehagen. Personalets innlevelsessevne og evne til å vise empati, samt tolke barns signaler er viktig for å skape trygghet både for barn og foreldre i tilvenningsperioden.

- ✓ Personalet har kontakt med familien i forkant av oppstart og planlegger oppstarten i barnehagen til det beste for barnet.
- ✓ Vi legger til rette for å kunne ha tilvenningen over et lengre tidsrom.
- ✓ Foreldre og barn kan komme på besøk i barnehagen i forkant av tilvenningen.
- ✓ Vi har åpen dialog med foreldrene underveis i tilvenningen.
- ✓ Foreldre og ansatte evaluerer oppstart og tilvenning i foreldresamtaler og internt i personalgruppa etter tilvenningsperioden.

Samarbeid med foresatte

Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling (Rammeplanen kap. 5 – Samarbeid mellom hjem og barnehage).

Dette betyr det for oss og slik jobber vi

Foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barns trivsel og utvikling. Dette krever gjensidig åpenhet, tillit og dialog. Familien skal sikres en trygg og god start i barnehagen gjennom gode tilvenningsrutiner og et personale som har fokus på å bygge relasjoner med barna og deres familie. Foreldre skal oppleve å ha medvirkning i barnas barnehagehverdag.

- ✓ Personalet har ansvar for at den daglige kontakten er preget av åpenhet, tillit og gjensidig dialog.
- ✓ De formelle treffpunktene som foreldresamtaler, foreldremøter, foreldreråd og samarbeidsutvalg er faste møtepunkter mellom hjem og barnehage.
- ✓ Vi har barnets beste som fokus i samarbeidet mellom hjem og barnehage.
- ✓ Foreldre medvirker i planlegging, gjennomføring og /eller evaluering av arrangementer eller områder av barnehage tilbudet.

Overganger innad i barnehagen

Overganger skjer også innad i barnehagen. Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe (Rammeplanen kap. 6 - Overganger).

Dette betyr det for oss og slik jobber vi

- ✓ Arbeidet med barnegrupper og overflyttinger av barn til nye barnegrupper starter i forkant av nytt barnehageopptak. Det er utarbeidet rutiner for å sikre gode prosesser i dette arbeidet.
- ✓ Hver familie får en skriftlig informasjon om overgang til ny avdeling. Dersom ikke annen beskjed er gitt, fortsetter barnet på samme avdeling.
- ✓ I forkant av overgangen avtales det besøk på den nye avdelingen, i følge med en i personalet som barnet kjenner.

Overgang fra barnehage til skole

Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som gir dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner (Rammeplanen s. 33 - 34).

Dette betyr det for oss og slik jobber vi

Det er utarbeidet en overordnet handlingsplan for overganger i barnehage og skole i Indre Østfold kommune. Overgangen mellom barnehage og skole ligger innunder her. Planen skal sørge for en trygg og god sammenheng i overgangen, slik at barnets behov for trygghet blir ivarettatt og opplæringen blir tilpasset det enkelte barns behov fra første skoledag (fritt fra planens intensjon). Det er utarbeidet en felles plan for alle de kommunale barnehagene i forhold til de hva de eldste barna skal ha vært igjennom av opplegg det siste året i barnehagen.

Den viktigste oppgaven barnehagen har er imidlertid å gi barna den nødvendige sosiale kompetansen som gjør at de er klare for neste steg. Barnehagen skal støtte barna i å skape relasjoner og ivareta vennskap. Den skal støtte dem i mestre balansen mellom å sette egne grenser og respektere andres. I barnehagen skal barna oppleve verdien av et inkluderende fellesskap, samt få støtte i konfliktløsning gjennom dialog, toleranse og samspill. Et barn som har tilbragt barnehageårene sine i Løkenskoen barnehage skal ha med seg gode holdninger og et positivt menneskesyn.

- ✓ Vi gir barnet erfaringer på så mange områder som mulig, slik at barnet opplever trygghet i håndteringen av nye og ukjente situasjoner.
- ✓ Gjennom leken gir vi barnet muligheter for å lære seg strategier for å skaffe seg venner og ivareta vennskap. Lek er en arena hvor barna tilegner seg kunnskap både om turtaking, lede og bli ledet, kommunikasjon, kreativitet og oppgaveløsning, for å nevne noe.
- ✓ Vi jobber med selvhjelpsferdigheter, trygghet i ukjente situasjoner, språk og kommunikasjon.
- ✓ I løpet av våren blir det gjennomført barnesamtaler og foreldresamtaler. Barnets tanker om det å starte på skolen vil være en del av grunnlaget for disse samtalene.

Dokumentasjon og vurdering av pedagogisk arbeid

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen (Rammeplanen kap. 7 – Barnehagen som pedagogisk virksomhet).

Dette betyr det for oss og slik jobber vi

- ✓ Personalet gjør sitt pedagogiske arbeid synlig og åpent for refleksjon på avdelingsmøter, ledermøter og personalmøter.
- ✓ Personalet evaluerer planer og pedagogisk praksis kontinuerlig.

Progresjon

Enten progresjon ses som lineære eller som mer komplekse prosesser, må barnehagen skape et tillegg til det barna opplever, erfarer og erkjenner sammen med familie og venner. I rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (2017), kapittel 8 (Barnehagens arbeidsmåter) står det at «alle barn skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold» og at dette skal skje gjennom å «oppdage, følge opp og utvide det barna allerede er opptatt av». Barnehagen skal også «legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø». Personalet må altså iscenesette for utforskning, fordypninger og forståelser. Det holder ikke å konstatere at et eple er en annen frukt enn pære. Personalet må skape situasjoner der det blir mulig å oppdage nye lag i tematikken. Hvis et barn oppdager at en eplebit som ligger framme har blitt brunt i fruktkjøttet, kan du lage et nytt snitt i eplebiten så barnet får se at fruktkjøttet fortsatt er lyst inne i biten. Hvorfor er det sånn? Kanskje eplesteinene kommer til syne og bringer samtalen inn på et nytt spor. Slike refleksive og springende samtaler ivaretar barns medvirkning og nysgjerrighet, og situasjonen får mulighet til å utvikle seg på barnets premisser.

<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/stottemateriell-til-rammeplanen/pedagogisk-dokumentasjon/ped-dok-didaktisk-perspektiv/progresjon/>

Dette betyr det for oss og slik jobber vi

- ✓ Personalet tilpasser innhold og arbeidsmetoder ut fra enkeltbarnets og barnegruppas utvikling.
- ✓ Personalet legger til rette for at barn får utforske egne teorier, uten å komme med svaret.
- ✓ Det enkelte barns utvikling og progresjon blir drøftet i samtaler med de foresatte.

Digital praksis

Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal dette støtte opp om barns læreprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn. Ved bruk av digitale verktøy skal personalet være aktive sammen med barna. Samtidig skal digitale verktøy brukes med omhu og ikke dominere som arbeidsmåte. Barnehagen skal utøve digital dømmekraft og bidra til at

barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier (Rammeplanen kap. 8 – Barnehagens arbeidsmåter).

Dette betyr det for oss og slik jobber vi

Personalet følger overordnet digitaliseringsstrategi for barnehage.